

Sygn. akt III RC 491/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: sędzia Lidia Lenartowicz

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Marta Maresz-Szwankowska

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2023 r. w Toruniu.

sprawy z powództwa:

M. G. (1)

przeciwko:

A. G.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I ustala, iż obowiązek alimentacyjny M. G. (1) względem pozwanej A. G., ustalony ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 25 listopada 2015 roku w sprawie o sygn.. (...) w kwocie po 550 zł (pięćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie – wygaś z dniem 1 października 2021 r.

II oddala powództwo w pozostałej części,

III zwalnia powoda w całości od kosztów sądowych,

IV nie obciąża pozwanej kosztami sądowymi,

V znosi wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III RC 491/22

UZASADNIENIE

W dniu 6 września 2022 r., do tutejszego Sądu wpłynął pozew M. G. (1), w którym wnosilo o uchylenie z dniem 1 września 2020 r. swojego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej A. G., ustalonego w ugodzie zawartej przed tutejszym Sądem w dniu 25 listopada 2015 r., sygn. akt (...), ewentualnie o uchylenie tego obowiązku z dniem 1 października 2021 r., jak również o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, iż z dniem 1 października 2021 r. egzekucja alimentów bieżących na rzecz pozwanej została umorzona przez komornika – pozwana oświadczyła, że nie będzie kontynuowała nauki i prosi o wstrzymanie alimentów od dnia 1 października 2021 r. Pozwana, pomimo wezwania do zawarcia ugody, nie ustosunkowała się do tej kwestii, wobec czego formalnie obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej wciąż istnieje – konieczne jest zatem jego uchylenie. Powód uzyskał wiedzę, iż pozwana całkowicie usamodzielniała się, założyła własną rodzinę, nadto pracuje jako doradca handlowy i osiąga dochody. Wskazane w pozwie daty uchylenia obowiązku alimentacyjnego stanowią – z jednej strony datę orientacyjną (1 września 2020 r.), jako że powód nie

znał dokładnej daty założenia rodziny przez pozwaną lub urodzenia przez nią dziecka, zaś z drugiej strony, data 1 października 2021 r. wynika z treści złożonego komornikowi przez pozwaną oświadczenia.

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 sierpnia 2022 r. pozwana nie wyraziła zgody na uchylenie obowiązku alimentacyjnego z dniem 1 września 2020 r., jednocześnie zaś wyraziła zgody na uchylenie obowiązku alimentacyjnego z dniem 1 października 2021 r., wniosła także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazano, iż pozwana dobrowolnie oświadczyła w piśmie do komornika z dnia 29 września 2021 r., że nie będzie kontynuowała nauki i poprosiła o wstrzymanie wypłat – cały czas podtrzymuje stanowisko, iż uchylenie obowiązku alimentacyjnego powinno być powiązane z datą rzeczywistego ukończenia pobierania nauki, tj. 1 października 2021 r. Wskazano, iż pozwana nie założyła własnej rodziny, nie jest też matką, nadto zwrócono uwagę na stwierdzone u pozwanej zaburzenia psychiczne.

W kolejnych pismach procesowych, jak również na rozprawach w dniach : 7 marca 2023r. i 6 kwietnia 2023 r., strony podtrzymały swe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana A. G. urodziła się w dniu (...). Jest córką M. G. (1) i M. G. (2).

Dowód : fakty bezsporne

Małżeństwo M. G. (1) i M. G. (2) zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego we (...), Wydział V Cywilny Rodzinny, z dnia 26 sierpnia 2011 r., sygn. akt (...). W punkcie 4 tego wyroku, zobowiązano obydwie strony do ponoszenia kosztów związanych z utrzymaniem i wychowaniem ich małoletnich dzieci i z tego tytułu zasądono od M. G. (1) na rzecz małoletniej A. G. alimenty w kwocie po 400 zł. W dniu 25 listopada 2015 r., przed Sądem Rejonowym w (...), III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, M. G. (1) zawarł z A. G. ugodę, w której zobowiązał się płacić alimenty na rzecz A. G. w kwocie po 550 zł miesięcznie.

Dowód : akta sprawy (...)

M. G. (1) od grudnia 2011 r. nie utrzymuje kontaktów z córką A..

Dowód : przesłuchanie M. G. (1), k. 78v, 00:10:41

Po ukończeniu gimnazjum, A. G. podjęła naukę w liceum ogólnokształcącym, gdzie uzyskiwała bardzo dobre wyniki w nauce, była także zaangażowana w działalność charytatywną. Jednakże nie ukończyła nauki, przerywając ją w klasie maturalnej, co miało być wynikiem silnego stresu spowodowanego postępowaniem wszczętym przez M. G. (1), a dotyczącym ustalenia jego ojcostwa odnośnie A. – problemy zdrowotne uniemożliwiały jej dalszą naukę. W 2017 r., A. podjęła (...), a następnie od maja 2018 r. leczenie (...). W październiku 2018 r. A. G. miała rozpoznane (...) uwarunkowane sytuacyjnie. Pozwana w rezultacie podjętego leczenia zaczęła następnie naukę w liceum w systemie zaocznym, którą zakończyła się w czerwcu 2019 r. Następnie pozwana kontynuowała naukę w studium zaocznym (...), w zawodzie florysta – nauka w tej szkole policealnej trwała do czerwca 2020 r. Następnie, w tej samej szkole pozwana podjęła naukę zawodu opiekunki środowiskowej, którą to naukę ukończyła w 2021 r. Obecnie, A. G. nie pozostaje w związku formalnym, jest panną, nie posiada dzieci, mieszka razem z mamą, nie ma orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

Dowód : opinia sądowa (...), k. 40-42; przesłuchanie A. G., k. 79; pismo z Urzędu Stanu Cywilnego w T., k. 85

W dniu 29 września 2021 r., A. G. złożyła Komornikowi Sądowemu w L. – R. D., oświadczenie, iż od 1 października 2021 r. nie będzie kontynuowała nauki, wobec czego wniosła o wstrzymanie wypłat bieżących alimentów.

Dowód : pismo, k. 15

Postanowieniem z dnia 29 września 2021 r., komornik sądowy w L., w punkcie 1 postanowienia, umorzył wszczęte przeciwko dłużnikowi M. G. (1) postępowanie egzekucyjne na rzecz A. G., w zakresie alimentów bieżących od dnia 1 października 2021 r.

Dowód : postanowienie, k. 16

Pismem z dnia 4 października 2021 r., pełnomocnik M. G. (1), wezwała A. G. do zawarcia ugody w przedmiocie uchylenia obowiązku alimentacyjnego.

Dowód : wezwanie, k. 17

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy, składający się z dowodów tak rzeczowych w postaci dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które po myśli art. 243² k.p.c. stanowią dowody bez wydawania odrębnego postanowienia, jak i dowodów osobowych, przy uwzględnieniu faktów bezspornych.

Nadmienić należy, iż prawdziwość uzyskanych w toku sprawy dokumentów nie była kwestionowana przez którąkolwiek ze stron postępowania, wobec czego sąd dał im wiarę w całości, nie znajdując jakichkolwiek podstaw do ich zakwestionowania z urzędu.

Odnośnie dowodów osobowych wskazać należy, iż sąd przeprowadził dowód z przesłuchania stron. Uzyskane w sprawie dowody osobowe sąd wziął pod uwagę i poddał swej ocenie w całej rozciągłości tychże zeznań. Zeznania nie budziły wątpliwości pod kątem wiarygodności i spójności wewnętrznej. Sąd nie znalazł podstaw do tego, aby zeznaniom czy to powoda, czy pozwanej, odmawiać wiarygodności w jakiegokolwiek części.

Przechodząc do rozważań prawnych, należy wskazać, iż podstawę podjętego w niniejszej sprawie merytorycznego rozstrzygnięcia sądu stanowią przepisy art. 133 § 1 i 3 k.r.o. i art. 138 k.r.o.

Wyjaśnić wobec powyższego należy po pierwsze, iż stosownie do art. 133 § 1 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W myśl zaś § 3 w/w artykułu, rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Wskazać przy tym należy, iż obowiązek alimentacyjny rodziców wobec małoletnich dzieci nie jest ograniczony żadnym terminem, a uzyskanie przez dziecko pełnoletności może stanowić jedynie podstawę uchylenia się od świadczeń alimentacyjnych, przy spełnieniu przesłanek z art. 133 § 3 k.r.o. Obowiązek ten nie jest ograniczony przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Zauważa się przy tym, iż „w warunkach polskich dojście przez dziecko do pełnoletności w zdecydowanej większości przypadków występuje, gdy dziecko pobiera jeszcze naukę w szkole średniej i nie ma możliwości zarobkowania. Jeśli dziecko uzyskało pełnoletność i otrzymuje środki finansowe z tytułu pracy zawodowej, renty inwalidzkiej czy zasiłku dla bezrobotnych, to okoliczności te nie skutkują automatycznym ustaniem obowiązku alimentacyjnego ciążącego względem takiego dziecka na rodzicach. Jeżeli wysokość uzyskiwanych przez dziecko w ten sposób świadczeń nie pozwala na samodzielne utrzymanie się takiego dziecka, to obowiązek alimentacyjny nadal obciąża rodziców w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego dziecka” (A. Kawałko, H. Witzak [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. M. Fras, M. Habdas, Warszawa 2021, art. 133).

Ponadto należy wskazać, iż po myśli art. 213 § 2 k.p.c., sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Jeżeli zaś żadna ze wskazanych wyżej okoliczności nie zachodzi, sąd jest obowiązany wydać wyrok zgodny z uznaniem powództwa, bez

względu na to, czy uznanie znajduje uzasadnienie w okolicznościach sprawy. Ponadto należy wziąć pod uwagę, iż uznać można zarówno całość roszczenia, jak i jego część lub niektóre z żądań pozwu.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, należy wskazać, iż już z samego przepisu proceduralnego art. 213 § 2 k.p.c. wynikało, iż rozpatrywane powództwo należało uwzględnić co do zasady, nie znajdując podstaw do stwierdzenia sprzeczności omawianej w tym przepisie, a zatem ustalając wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego – przy czym, z tego tylko przepisu odnośnie co do daty 1 października 2021 r. Ustalenie wygaśnięcia z datą wcześniejszą wymagało zaś udowodnienia przez stronę powodową tego, że już przed tą datą zaistniała którakolwiek z przyczyn, o których stanowi przepis art. 133 § 3 k.r.o. – z uzasadnienia zaś pozwu wynika, że chodziło o ustalenie, że dziecko (pозwana) jest już w stanie utrzymać się samodzielnie albo - nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. W ocenie sądu, strona powodowa ciężarowi dowodowemu w tym zakresie nie sprostowała – przeciwnie, przesłuchanie pozwanej konsekwentnie dowodzi przeciwnego, a mianowicie, iż ta do września 2021 r. uczyła się w szkole policealnej i jak można z tego wywodzić, w tym czasie nie była zdolna do samodzielnego utrzymania się. Zresztą należy dostrzec, iż pozwana wskazywała na swe problemy natury psychicznej, co uwiarygadnia fakt jej niezdolności do samodzielnego utrzymania się i tym bardziej zaprzecza argumentacji powoda, iż pozwana była zdolna do utrzymania przed datą 1 października 2021 r. Nadmienić przy tym należy, iż uchylene obowiązku alimentacyjnego w realiach niniejszej sprawy wynika jedynie z działania po stronie pozwanej, a to wobec art. 213 § 2 k.p.c., pozwany bowiem nie udowodnił, aby pozwana była już w stanie utrzymać się samodzielnie albo że nie dokładała starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Wobec powyższego, w punkcie I wyroku, orzekając na podstawie normatywnej, o której była mowa wyżej, sąd ustalił, iż obowiązek alimentacyjny M. G. (1) względem pozwanej A. G., ustalony ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w (...) w dniu 25 listopada 2015 roku w sprawie o sygn. akt(...) w kwocie po 550 zł miesięcznie, wygasł z dniem 1 października 2021 r.

Konsekwentnie, w punkcie II wyroku, sąd oddalił powództwo w pozostałej części.

W punkcie III wyroku, sąd na podstawie art. 100 i art. 102 u.k.s.c. orzekł o zwolnieniu powoda od kosztów sądowych w całości.

W punkcie IV wyroku, sąd na podstawie art. 102 k.p.c. orzekł o nieobciążaniu pozwanej kosztami sądowymi.

Wreszcie, w punkcie V wyroku, mając na uwadze to, iż strona powodowa uległa w części żądania, zaś w części żądanie powoda zostało uznane, co jednakże nastąpiło dopiero po wytoczeniu powództwa, sąd orzekł o wzajemnym zniesieniu między stronami kosztów zastępstwa procesowego.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.